

SZABOLCS

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban : 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban : 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. kerület Széchenyi-ut 27. szám.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képv. van.
Tanítóknak és jegyzőknek 4 korona.

Az egyetlen megoldás.

II.

A XIX-ik század Európa-szerte a szabadság és egyenlőség eszméinek megvalósulását jelentette. Mindenütt hatalmas, eddig visszaszorított energia tömegek lettek szabaddá, melyek azután megindították a fejlődés és átalakulás folyamatát.

Ezen változás minden országban, csakélységektől eltekintve, egyformán ment végbe. Egyedül Magyarország az, mely ebben a tekintetben teljesen elűt a többi nyugati államoktól. Nálunk az emancipáció egész különleges viszonyokat talált, minek következtében eltérő módon ment végbe, és egyedül álló eredményeket hozott létre. Magyarországon minden értéket a föld képviselt s minden ember a földből élt. Nekünk nem voltak Rothschildjaink, csak uzsorásaink. A magyar zászlót a szél csak házak ormán, nem pedig büszke tengerjáró hajókon lebegtette. A kereskedelmet a faluvégi kocsmáros szatócs, az ipart a vásározó kisiparos és a házaló tót képviselte. Iskolánk alig, kulturintézményünk pedig az Akadémiát kivéve egyáltalában nem volt. Feneketlen sártengerek, járhatatlan

utak tették lehetetlenné a közlekedést s a fejlődés elengedhetetlen feltételét: a vasutat, egy száz kilométeres sinpár képviselte.

Tekintsünk szerte ma és ha egy parányi igazságszeretet van bennünk, látnunk kell, hogy hazánk hatvan esztendő alatt oly nagy mértékben haladt, hogy hat évtizedes munkánkért nem hogy szégyenkezni kellene, hanem büszkén állhatunk nyugat itélőszéke elé. Aki ezt nem látja, vagy nincs tisztában a nemzetek fejlődésének törvényeivel, vagy pedig nagyképen globetrotterséget majmol és anélkül, hogy ő maga hozzá járulna Magyarország előbbreviteléhez, megsérti eltartóját: a hazát. Nem azoknak szól ez, kik maguk jó példával járva elől, tanulnak és dolgoznak s a nemzetet is munkára, a külföld által elért praktikus és kulturális eredmények felhasználására serkentik, hanem azoknak a külföld-járóknak, akik kint Magyarország rossz hírét keltik, vagy hallgatva a támadásokkal szemben meg nem védik és haza térve ócsárolnak mindent, ami magyar, kivéve azt a pénzt, melyet a magyar föld ad, melyet a magyar munkás verejtéke izzad. Pedig ezek az urak szokták legmerészebben hirdetni, hogy Magyar-

ország mai cultur magaslata az ő munkájok eredménye — hogy Magyarország mai fejlettségét Budapestnek s ezenkívül néhány ezer embernek köszönheti. Ezen állítás sem más, mint szándékos tévedés. Magyarország fejlesztésének munkájában millió névtelen vett részt, kik nem szereztek maguknak vagyont, de eszüket, testi erejüket áldozták a haladás oltárán. A szükség kenyerén élő írók és művészek, az évtizedeken át koldusnyérért dolgozott tanítók százezre, a magát gyárossá felküzdött kisiparos, mind hatalmasabb tényezői voltak a munkának, mint a kérkedők. Szó sincs róla, nekik is van érdemük, de nem annyi, mint amennyit hirdetni szeretnek; nekik is van igazuk, de nem mindenben.

Legfőbb tévedéseik egyike, mikor megfeledeznek arról a fontos szerepről, mely az átalakulás nagy munkájában a magyar földnek jutott. Mert teremteni lehet, ha van miből, de nincs oly zseni, ki semmiből alkosson valamit. Ezt a valamit Magyarország fejlődéséhez a magyar föld adta. Mert kérdelem, hogy honnan származik Magyarországon a legtöbb szerzett vagyon és melyik azon tényező, mely a legnagyobb mértékben viselte a fejlődés költségeit? Egyrészt a

TÁRCA.

Emlékek.

Beniczky Miksa 48-as honvéd-hadnagy elbeszélései nyomán
Epiódok.

A bécsi forradalom leverésére *Windischgrätz* herceg lett kirendelve, ki Prágából mintegy hatvanezer emberrel Bácsbe sietett és a forradalmat elfojtotta. Itt fogatta el Brambosch és Wangherer gyári munkásokat és többeket, kik Lathour hadügyminiszter meggyilkolása miatt felakasztattak.

Ezek után *Windischgrätz* seregével Magyarország felé vonult.

Az osztrák sereg bevonulásának meggátolására a kormány *Görgey Arthurt* küldte ki, aki néhány ezer rendes katonán kívül egy ujonckés és nemzetőrökből álló sereggel *Schwechat*-nál ütközött meg az osztrákokkal.

Itt tudvalevőleg vereséget szenvedtünk és *Görgey*nek nem sikerült gyenge, rendezetlen és tanulatlan seregével *Windischgrätz* bevonulását meggátolni.

Schwechattól a magyar sereg a bányavárosokat érintve Zólyom és Liptó megyék kö-

zött fekvő, u. n. *Ördöglakadalma* uton és Szepesmegyén át Kassa alá vonult, hol *Görgey* megtámadta a várost megszállva tartó *Schlick* osztrák tábornokot, kit seregével együtt győzelmesen ki is vert Kassáról.

Kassa felé vonulva, midőn a sereg átvonult *Löcsén*. *Görgey* egy vele rokon családnál, *Matyasovszkyéknál* szállt meg, ahol a ház urnője elmondta neki, hogy néhány órával idejövetele előtt egy, magát a kormány megbízottjának nevező ember volt itt és elmondta, hogy őt a kormány küldte ki, hogy felkeressen minden, a hazáját szerető embert arany, ezüst és egyéb értéktárgyaiknak a haza oltárára való átadás végett.

*Matyasovszky*né hitt a kalandor szavainak és átadta neki értéktárgyait.

— „Mindjárt tudtam — mondja *Görgey* — hogy egy szelhamossal van dolgunk, ezért egy kapitánynak meghagytam, hogy huszáraival kuttassa át a környéket a zsaroló elfogatása végett.“

A huszárok rövid keresés után elfogták és a kicsalt értéktárgyakkal együtt a hadvezér elé hozták. A megrémült ember csak dadogva birt felelni és „miután rokonaimtól eredt a panasz ellene, nem akartam érdeme szerint büntetni — folytatá *Görgey* — mert a szigorú büntetés esetleg félremagyarázásokra adhatott volna okot. Megmondtam neki, hogy ha még

egyszer kezeim közé kerül, felakasztatom. Ezek után gallérjánál fogva a lehető legradikálisabb módon továbbítottam el az ipsét.

Löcséről indítottam el *Guyon* tábornokot *Bramyiskó* felé, hol — tudvalevőleg különösen a 13. zászlóalj segítségével — hősiessé elfoglalta az osztráktól a hegyet és megverte *Schlicket*.*)

Schlick tábornok vert hadaival Gömörmegyén át Pest felé menekült. Őn sereggel a tornamegyei *Szin* faluig üldöztem.

Nagyváradon a *Dombay* családhoz szálltam, hol a ház urnője *Matyasovszky*néhoz hasonlóan panaszkodott és elmondta, hogy ő is átadta értéktárgyait. A kirendelt huszárok csakhamar elfogták az iglói zsarolót, kit minden teketória nélkül felakasztattam.“

Az éj folyamán Nagyváradra érkeztek *Klapka* és *Dembinszky* tábornokok.

Mikor *Görgey* késő éjjel visszatért az őrszemléről, a két tábornok elfoglalta a szobájában levő két ágyat és így *Görgey* kénytelen volt köpenyegébe burkolva a földön aludni.

Reggel *Klapka*, kivel *Görgey* még a bécsi testőrségnél barátságban volt így szól *Dembinszky*hez :

— Nézd! Hiszen ez *Görgey*!

*) Itt mondta *Guyon* a hősiessé elnyomuló honvédeknek: „Elöl dupla lénung, hátul kartács!“

Divat tudósítás!

Eisler Károly utóda

cég értesíti a n. é. közönséget, hogy a közlő idényre a legújabb cipők, ruhadíszek, kalapok, férfi- és nőnyakkendők valamint az összes divat-cikkek óriási választékban megérkeztek.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Bottaridesz Istvánné tőzsdéjében. Mai számunk 8 oldalra terjed.

történet, másrészt az adózási statisztika megadja erre a kérdésre a választ. Mindannyian tudjuk, hogy a 48-as átalakulást követő időkben egészen napjainkig vörös fonálként húzódik végig egy sajnálatos pusztulás: a középbirtok összeomlása. Nem állíthatjuk, hogy a nemzeti szempontból fontos középbirtokos nem segített saját hibáival az önsíráját ásóknak, de azt viszont nem lehet komolyan tagadni, hogy az új nagy vagyonok éppen ezen összeomlásból nyerték eredetüket. Más államokban a kereskedelem és ipar az exportból gazdagodik meg, nekünk nem volt sem Indiánk sem Amerikánk, nekünk a gyarmat csak földrajzi fogalom maradt s kereskedőinknek Szerbia éppen oly messze volt, mint Csardanagar. Más államokban szorgalmas, hosszas munka halmozott fel vagyonokat, melyeknek megszerzésében egyenlő erejű tényezők küzdöttek egymással, nálunk egy évszázados védelemhez szokott, az új alakuláshoz szükséges tudással életmóddal és gyakorlattal nem bíró osztály kezéből vándorolt át a vagyon egyes, szorgalmas és élelmes emberek kezébe. Az adójövedelmek, melyek különösen Magyarországon, (hol mindent az államtól várnak) az ország fejlesztésének erős tényezői, minél hátrább tekintünk, annál nagyobb mértékben ternelnek a hazai földet. Ma is a gazda a legnagyobb adófizető; az ő jövedelmi forrásai kisebbítetlenül állnak az adókövetők szeméi előtt és az összadó legnagyobb százalékát szolgáltatják az államoknak. A magyar földből származtak a nagy vagyonok, a magyar föld izzadta ki azta nagy anyagi erőt, mely az ország mai kulturáját megteremtette. Nekünk nem fejlődhetett volna iparunk, nem lehetett volna gazdag közvetítő kereskedelmünk, mert hazánkban a pénz kutforrása nem a gyarmat, nem a külföldi kereskedelem és az annak dolgozó gyáripár volt, hanem az oly sokszor megbántott és elárult haza földje.

Szükségesnek tartottuk ezt elmondani, mikor az agrár-merkantil ellentétek mindjobban kiélesednek és mindenfelé (mint az utóbbi választásnál és a húsdrágaság kérdésénél láttuk) éles hangok hallatszanak az agrárizmussal szemben.

Dembinszky felemelkedett ágyában és kezét fogva az álmából felkeltett Görgeyvel, így szólt: — Az igazi jó katona nem keresi a kényelmet, hanem ott pihen le, ahol és amikor lehet!

Görgey seregével Miskolcz felé vonult, Dembinszky pedig hadaival a gömörmezei *Tornalján* megütközött Schlickkel, kinek azonban sikerült Pest felé menekülnie.

Ekkor történt, hogy Schlick *Tornaljáról* a szomszédos *Sáng* faluba egy hét tagból álló lovascsapatot küldött ki előfogatok beszerzése végett. A falu szolgabírája *Istók Imre* nagybirtokos összegyűjtötte rokonait és a falunépét s megtámadva az osztrák lovasokat, azok vezetőjét, egy káplárt lelőttek, a többieket pedig lovastól együtt elfogták.

Jellemző dolog az osztrák bosszuálló és gyáva eljárására, mely ténnyel egész Európa előtt bebizonyította az akkori vezetőség kegyetlen, bestiális vérszomját és vak bosszúját a legyőzöttekkel szemben: a szabadságharc leverése után *Istók Imre* volt az első, kit *Kassán* kivégeztek. (Az ítélet akasztásra szólt, de *Haynau* kegyelmet gyakorolván, azt agyonlövésre változtatta.)

A tornaljai ütközet után *Kápolnánál* *Windischgrätz* visszaszorította a magyarokat, majd *Verpelétnél* ismét megütköztek.

Nekünk is hitünk, hogy egy nemzet csak akkor lehet nagy és fejlett, ha erős ipara és kereskedelme van. Nekünk is meggyőződésünk, hogy a magyar ipart és kereskedelmet minden eszközzel támogatnunk kell, de éppen olyan szilárd meggyőződésünk, hogy ha az ipar-kereskedelmi akciót az agrár érdekek semmibe vevésével visszük keresztül, úgy hazánkban gyógyíthatatlan sebet ütünk.

Hol vagyunk mi még azon visszonyoktól, melyeket *Jeszenszky* vázol a magyar gazdák *Dániába* tett tanulmány utjáról szóló beszámolójában, hol egy 80 holdon gazdálkodó középbirtokos majorja villany erőre van berendezve és a gazda hat szobás lakásban lakik, kocsit, automobilt tart, vagy hol egy öt holdas gazda tizenkétezer liter tejet ad el évenként négy tehén után, hol csupa zöldeges és virágos kertek díszlenek, milliókat hajtva az országnak.

Nem kívánjuk, hogy ezen viszonyok elérékezéséig várjunk, de ha állást foglalunk, csak azokhoz csatlakozhatunk, kik e viszonyok megvalósításáért küzdenek. Nem dobhatjuk oda a magyar földet egy bizonytalan jövőért. És meggyőződésünk: ha a hitel ügyek rendezésével, modern állattenyésztéssel, kertgazdálkodással a magyar föld jövőjét biztosítottuk, úgy nagy lesz kereskedelmünk és iparunk is!

Stolle Kunike Leo.



— Az a csapat, melybe én is beosztva voltam — mondja *Beniczky* — egy kis dombon álltunk ágyufedezetre kirendelve. Itt láttam, hogy mily jól céloztak a mi tűzreink. Két gránát golyó repült az osztrák lovasok közé, melyek közül az egyik tizenhat embert ölt meg lovastól.

Verpelétről *Egerbe*, majd *Mesőkövesdre* vonultunk, hol az első és harmadik hadtest ismét megütközött *Windischgrätz*cel, de most már eredménnyel: a huszárok egy hatalmas rohamának köszönhetően a győzelmet. A huszárok a menekülő osztráktól négy üteg ágyut fogtak el.

Innen *Fegyvernekre* majd *Czibakházára* mentünk. Előttünk vonult *Szolnok* felé csapataival, hol megütközött *Ottinger* osztrák tábornokkal. Mi (az első és harmadik hadtest) *Damjanich* segítségére siettünk, de mire *Szolnok* alá értünk, *Ottinger* már futott.

A mi huszáraink az osztrák lovasságot (különösen a *Hardegg* huszárokat) részint elfogták, részint a *Zagyvára* szorították.

Szolnok alól az első hadtest *Klapka* vezérletével *Czibakházára* vonultunk, hol értesültünk, hogy *Túpió-Bicskénél* *Jellachich* osztrák tábornok vezérlete alatt egy huszonötezer főből álló sereg van összevonva.

(Folyt. köv.)

Március 15. Tiszalökön.

Elkésetten bár, de mégis meg kell emlékeznünk arról a szép, lélekemelő hangulatban lefolyt ünnepélyről, melyet *Tiszalök* polgársága rendezett a magyar szabadság hajnalhasadásának emlékére. Annyi lelkesedés, annyi igazi hazafiság nyilvánult meg ez ünnepélyen, hogy ha nem volna ez csak elszigetelt jelenség manapság hazánkban: nem kellene az őszinteség hiányát fölpanaszolni, nem kellene féltetni a jövődöz nemzedék lelkét a sivárságtól.

Régel 9 órakor a református templomban volt ünnepi istentisztelet, melyen a járás és község minden számottevő férfit, polgára részt vett.

10 órakor a piac-téri *Kossuth-szobrot* koszorúzták meg *Béni József* főbíró rövid, de nagyhatású emlékeszéd kíséretében. A beszédet a *Himnusz* éneklése előzte meg, s a *Szózat* követte.

Ezután a *Pethő János* vezette nagyobb fiú iskola ünnepélye következett, az alábbi gazdag, változatos műsorral:

1. Himnusz. 2. Ima. *Irta Rudnyánszky Gy.* szav. *Szentesi B.* 3. *Március 15-én.* *Irta Havas J.* szav. *d. Nagy L.* 4. *Kossuth L. neve.* *Irta Gárdonyi G.* szav. *Frits S.* 5. *Nemzeti dal.* *Irta Petőfi S.* szav. *Bodnár L.* 6. *Ének.* *Gyöngye violának.* — *Gondolatok őseinkre.* 7. *A nap jelentőségének ismertetése.* 8. *Március 15.* *Irta Tuba K.* szav. *Rác S.* 9. *Énekszám.* *Kossuth nóta.* *Föl, föl vitézek.* 10. *Magyarzászló.* *Irta Hetey G.* szav. *Tomán S.* 11. *Az öreg honvéd.* *Irta Posa L.* szav. *cs. Nagy D.* 12. *Március 15-ike.* *Irta Fejes J.* szav. *Karakó J.* 13. *Petőfi.* *Irta Lampérth G.* szav. *Kelemen J.* 14. *Magyar vagyok.* *Irta Posa L.* szav. *Horváth S.* 15. *Énekszám.* *Honfidal.* *Fóti dal.* 16. *Klapka.* *Irta Pósa L.* szav. *cs. Nagy B.* 17. *Honfidal.* *Irta Petőfi S.* szav. *Fekete G.* 18. *Márciusi napok.* *Irta Gergely J.* szav. *Zsiross J.* 19. *A márciusi ifjuság.* *Irta Pósa L.* szav. *Pente J.* 20. *A toborzó Kossuth.* *Irta Pósa L.* szav. *Matiszko J.* 21. *Énekszám.* *Tavaszi elmúlt.* — *Talpra magyar.* 22. *A szolnoki sikon.* *Irta Iván A.* szav. *Marázi P.* 23. *Magyar zászló.* *Irta Vaszary B.* szav. *Magyar M.* 24. *Damjanich tábornok.* *Irta Posa L.* szav. *Szentessi M.* 25. *Énekszám.* *Árpád apánk.* — *Ézer esztendeje.* 26. *Bem apó.* *Irta Pósa L.* szav. *Balogh M.* 27. *Előre.* *Irta Tóth K.* szav. *Körök J.* 28. *Magyar nyelv.* *Irta Pósa L.* szav. *d. Nagy P.* 29. *Szózat.* *Szittyá vitézek induló.*

Az ünnepélyt *Fekete I.* nyitotta meg és *Szabó B.* zárta be.

Este a község házában ünnepi vacsora volt, melyen egymást érték a hazafias szellemű, magas szárnyalású felköszöntők.

Dicséret *Tiszalök* vezetőinek, hogy hiven tudják ápolni a hazafias érzést; egybe tudják forrasztani egy-egy dicső napon mindenek szívét, s nem csak a szokás rabjaként, hanem őszintén tudnak még a múlt idők dicső fényéért rajongani.

... Nálunk egy ilyen bosszú műsor ki-merítette volna a közönséget. Unta volna magát, ásitásba fogott, s magában azt mondotta volna: „én idejövök szórakozni, s ime tele beszélnek a fejemet!”

Hát Istennek, hogy van még hely, ahol nem panaszkodnak a hazafias ünnepen hanem — lelkesednek.

MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

B A K T E R I U M - M E N T E S
természetes ásványviz

ÜDÍT GYÓGYIT. ÜDÍT GYÓGYIT
Vese- és hólyagtajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, huygk- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

ORVOSI LAG AJÁNLVA.
Főlerakat:

Wassermann Sámuel

fűszerkereskedésben

Nyiregyházán.

Telefon szám 121. 16—52—12

A kemecsei bása.

Botrány egy vallatásnál.

Felháborító eset foglalkoztatja a vármegyét, a királyi ügyészséget és belügyminiszteriumot. *Mezőssy László kemecsei főszolgabíró ellen* adott be súlyos feljelentést két egyszerű nagyhalászi ember: Naményi Gedeon és Hagymássy József *hivatalos hatalommal való visszaélés miatt.*

Mezőssynek régen bevett gyakorlata, hogy a jó pajtásokon kívül másnak vadászati engedélyt nem ad; a parasztnak ne fájjon a foga vadhusra! Vannak azonban sokan, kiknek már nagyapjuk is vadász-ember volt s kiknek lemondani a vadászatról nem lehet.

Igy termi egy rosszakaratu főszolgabírói intézkedés a vadorzókat.

Naményi Gedeon, Hagymássy József taksása is eljárógatott vadászni, s két özet lőtt. Ezért Kállay András feljelentette Naményit, akit mindjárt csendőrök kezdtek puhítani, hogy úgy valljon, amint a főszolgabírónak tetszik.

Neki pedig úgy tetszett volna, ha Naményi Hagymássy ellen, a gazdája ellen vall, mintha Hagymássy vette volna reá a vadorzásra.

Ehhez az alapot onnan merítette, hogy a házkutatás alkalmával Hagymássynál is találtak két özcombot és aprólékot, amelyek azonban elettelenül talált özöktől eredtek, s melyeket Naményi ajándékba adott gazdájának.

A főszolgabíró azonban mindenáron Hagymássyn, aki jómódu ember, akarta elverni a port. Et is kobozta puskáját, melyre értékességénél fogva *már régen fáj sokaknak a foga.*

Ejött a tárgyalás napja.

Bevezették Naményit, megkezdődött a kihallgatás. Most azonban a vádlott egészen más-ként vallott, mint mikor még a csendőrök kezében volt.

Kijelentette, hogy a csendőrök előtt mondott szavai *hamisak*, azt a főszolgabíró nevében *kicsikarták tőle.*

Elöntötte erre a düh Mezőssyt.

— Engem hazudtolsz te meg? Majd fogsz te úgy vallani, ahogy én akarom!

Ezzel telefonált a csendőrségnek, hogy azonnal jöjjen valaki a főszolgabírói hivatalba. Mikor a csendőr megjelent, a főszolgabíró „úr” titokban ellátta utasításokkal s megtörtént az a hallatlan eset, hogy *tárgyalás közben*, Erdős dr., védő tiltakozása ellenére *kihurcolták Naményit egy külön szobába, majd onnan egy sötét kamrába s a csendőr össze-vissza kinezta, agyba főbe verte, míg ismét azt nem mondta, amit Mezőssy kívánt.*

Közben Hagymássy Józsefet vezettek be a tárgyaló terembe kihallgatásra. Hagymássy már tudta, mit csinálnak taksásával, nyíltan kimondta, hogy Naményit odakinn kinezik.

— Fogja be a száját! Magát is csendőr-keze adom, úgy fogom vallatni, ordította közigazgatásunk gyöngye. Majd megtanítom én!

Ilyen, s hasonló ékes kifejezésekkel körítve ment a tárgyalás, míg csak be nem jött a csendőr s nem jelentette, hogy minden rendben van s Naményi „tetszés szerint” vallott.

Tárgyalás után Naményi rögtön felkereste Polacsek Sándor dr., kemecsei orvost, aki a Mezőssy-féle vallatási módszerről láttelelet állított ki, s megállapította, hogy az arcon talált sérülések valami *tempa tárgytól eredők.* Ennek alapján tették meg a feljelentést Mezőssy ellen, kinek nem egy ilyen esetéről tudnak a hivatalos körök s kinek kezéből nem először vesznek ki egy ügyet, melyben különböző tekintetek, érdekek folytán, félre téve jog-, törvény-, igazságot: úgy akarta irányítani a tárgyalást, amint legjobban megfelelt szájaizének.

Hihetőleg most nem marad büntetlenül a hatalmi tulkapás. A felsőbb fórumok észre fogják téríteni, hogy, bár Magyarországon vagyunk azért még ő nem kis Isten, ha mindjárt főszolgabíró is. Egyszer már vége kell legyen annak, hogy egy ember, a kitudja hogyan, miért kezére játszott hatalommal szabadon garázdálkodhassék s a gyengék-, védtelenekre vesse magát.

Három helyre ment el a följelentés: lesz igazságtétel! Itt az ideje letörni szarvát a pöffesz-kedéstől hova lenni se tudó urhatnámságnak itt is, másutt is.

Tanukat kihallgatni, adatokat gyűjteni künn jártam Nagyhalászban.

Az egész falu népét, mintegy embert, izgalomban tartja a polgári szabadság ellen intézett újabb merénylet. Ennek is, annak is van panaszja; ezzel így, azzal úgy bántak el Kemecsen. Alig van sérelmet nem szenvedett ember, akit a végzet egyszer Kemecseire sodort.

Ha azt itt leírnám, amit a közigazgatásról azok az egyszerű észjárású, józan gondolkodású emberek mondtak: leghatásosabb vádirat lenne a megyei önkormányzat ellen, s megdönthetetlen fegyver az államosításra törekvők kezében.

De vajjon zenghet-e dicséretet Nagyhalász népe, mikor jegyzői felfüggesztve, s a főszolgabírájuk pedig, Mezőssy, a leirt botrányos módon szolgáltatja az . . . igazságot.

Sőt Halászban még arra is kíváncsiak: „ki lesz a Hagymássy szép, kívánatos puskája?”

Én nem! Engem nem gyötör hiábavaló kíváncsiság.

Návay Ákos.

Ipartestületi közgyűlés. A nyiregyházi Ipartestület április 13-án immáron XXVI-ik rendes közgyűlését tartja. Hogy 26 év alatt mennyiben töltötte be hivatását, most nem kell fejtegetni. Csak az utolsó év, melyről most számolnak be, érdekel, mint 900 iparos hivatalos testületének munkássága.

A tárgysorozatban a tisztikar újra választása is szerepel, de minden jel arra mutat, hogy ez teljes egészében kerül vissza. Tárgyalás alá kerül az iparos tanulók nappali oktatása, az Ipartestület 25000 koronájának az Ipartestületi Hitelszövetkezettől való elvonása, az országos vásártér ügye; szóval mind olyan fontos dolgok melyek az iparosság érdekeit igen közölről, s érzékenyen érintik.

Ha április 13-án d. e. 10 órakor kellő számú tag nem jelenik meg a városháza nagytermében, akkor április 18-án d. e. 10 órakor tartják meg a közgyűlést — tekintet nélkül a megjelentek számára.

Az évi jelentést, zárószámadást és költségvetést április 10-től kezdve osztják szét a tagok között az ipartestületben, hivatalos órák alatt.

Mestertanfolyam asztalosok részére. A kereskedelemügyi miniszter f. évi április 18-án kezdődő 8 heti mestertanfolyamot rendez az ujjpesti állami faipari szakiskolában asztalosmesterek és segédek részére. E tanfolyamra jelentkezők lelkiismeretes képzésben részesülnek a műhely- és szakrajzban, valamint a könyvvitelben, üzleti levelezésben és költségvetésben. Műzlesztük fejlesztése mellett elsajátítják az asztalos-ipar legmodernebb vívmányait. A jelentkezők: mesterek érdem szerint heti 15, 18, 24, segédek érdem szerint heti tizenkettő, tizenöt, 18 koronáig terjedő ösztöndíjban részesülnek. Jelentkezések iparigazolvánnyal, segédek munkakönyvvel vagy azt helyettesítő működési és születési bizonyítvánnyal s esetleg ipariskolai bizonyítványaikkal felszerelt bélyegtelen kérvények *április 1-ig* az állami faipari szakiskola igazgatóságához Ujpest, Árpád-ut 131. sz. intézendők.

E tanfolyamot ajánljuk asztalosaink részére; Nyiregyházáról már Hölcz Pál István ezt el is végezte, ő tud bővebben is beszélni róla.

SÁNDOR REZSŐ	
ÉKSZERÉSZ	
TELEFON SZÁMA	
252.	

Kifogyhatatlan rovat.

Megrökönyödött — „harcosok.”

A „harcos szabadkőművesség” tárogatója, kardja szegen függ. Még az összeütközés előtt meggondolták a dolgot, s vig fűtyörésszel, zsebre vágott kézzel — elhallgattak. Addig tüzeltek, batorították egymást, míg a sok lelkesítéstől inukba szállt a bátorság.

És a nagy nyilvánosság helyett alattomos sötétben fő, forr a boszorkány-konyha üstje; titkon hintett méreggel folytatják munkájukat a „tisztán emberi, erkölcsi törvény” sok felé csavarható alapján.

Hogy mit értenek ők „*emberi erkölcsi törvény*” néven, arra ezer s ezer bizonyosságot szolgáltat a testvérek élete. Nem is kell idegenbe fáradni, hogy ezekről meggyőződhessünk. Csak egy futó körültekintés ami világmegváltóink között, s legott tisztában vagyunk vele, hogy miért állnak ezek hadilábon a szigorú, megalakuvást nem engedő *vallás-erkölccsel* s miért találtak ki maguknak *emberi-erkölcsöket*?

Kevésbé romlott kor hullaként vetne ki magából nem egyet, nem is kettőt; mi még egyideig türjük, míg meg nem sokaljuk ádáz gyűlöletüket, feneketlen acsarkodásukat s a szent eszmék lábba tiprását.

Hasztalan huzódnak vissza — bőrüket féltve — átkos oduikba s öltögetik a megvásárolt sajtón keresztül nyelvüket: diadal helyett kudarcot rejt számukra méhében a jövő; az álmodott paradicsomtól előre elesnek.

S akkor — amennyi jellemzilárdtság, elvűség stb. van bennük, csak hogy továbbra is érvényesülhessenek, szerepelhessenek, felszinen maradjanak: — még megérjük, hogy a tiszta erkölcs, vallásosság, hazaszeretet lovagjainak csapnak föl.

Hja: Mindent a koncert! Ez az igazi szabadkőműves zsinórmérték. A többi nagyképűség — meg még valami. **Omár.**

Iparos világ.

A vég kezdete. Vasárnap, 26-án jelentős fordulat fog beállani az „Ipartestületi Hitelszövetkezet” életében. A két éve egymásra halmozott hibák, könnyelműségek felett mond ítéletet a közgyűlés; — elül az áldatlan harc, hogy jöjjön a békés munka ideje.

Nagy szükség van már a nyugalomra. Föl volt dűlva az egyetértés, barátság ellenfél lett egy pár egyén mulasztása miatt. Elismerés illeti az igazgatóságot, hogy elfogadta a feléje tolt aranyhidat, s — egy kivétellel — lemondott. Ez sikere az érdekei védelmére tömörült iparosoknak, de előnyére válik azon igazgatósági tagoknak is, kiket a közbizalom újra ki fog tüntetni.

Bármí történnék is: új kerékvágásban fog haladni a szövetkezet szekere. Ha a jobb elemek kerülnek többségbe: vigan fog előre menni, ha nem: megfeneklik.

Lehet választani!

Telefon 129.

A legújabb női ruhadíszek a leg-nagyobb választékban kaphatók:

Kohn Ignácz
női és férfi-divat üzletében.

Gazda nélkül — fej nélkül.

Reámutattunk arra a lehetetlen állapotra, amibe a „Szabolcsvármegye“ sodródott Horkay megugrásával. Olyan ember neve szerepel felelős szerkesztőként, aki már nincs is itt, nincs is semmi összeköttetésben a lappal.

Azt hittük, lesz annyi kímélet, szégyenérzet a lapban, hogy ennek az alaknak a neve lekerül a lapról, annál is inkább, mert ez súlyos sajtóügyi vétséget képez.

Nem! Figyelmeztetésünk hiábavalónak bizonyult, s így mégis csak azt kell hinnünk, hogy az a csábosan hangzó „Horkay“ név előfizető — és hirdető gyűjtő varázsszal bír, tehát nem szabad tőle megválni. Azért el lehet viselni egy egész város megbotránkozását, gúnykacaját.

Pedig a neveltség: — ő!

Még ártatlanabb alakban is.

Még akkor is, ha csak az fakaszt nevetést, amit ugyancsak a „Szabolcsvármegye“ mindjárt a Horkay nb. neve alatt olvashatni:

„Kiadótulajdonos: a „Szabolcsvármegye“ nyomdája.“

Tehát a gép, a betűk! Mert csak a „nyomda“ nem személy? . . . És itt jöhet a kérdések ezre, melybe egészen bele lehet gabalyodni . . . eredmény nélkül.

— Kié a „Szabolcsvármegye“?

— A „Szabolcsvármegye“ nyomdájaé.

— És kié a „Szabolcsvármegye“ nyomdája?

— A „Szabolcsvármegye“.

Egyik a másiknak az apja, azaz egyik a másiknak a fia; — ahogy tetszik.

Ki hinné, hogy néha ilyen kitünő élcek is teremnek — akaratlanul! — egy-egy lap hátulján. Felelőse nincs, kiadója nincs; csak egy rég tovább állott személy felel, s csak egy csomó ólom, meg vasdarab a tulajdonos.

És azért mégis napvilágot lát.

Nahát, ha ez nem a kilencedik világcsoda, akkor még azt is el lehet hinni hogy Horkay incognito most is itt szerkeszt.

Évszakok és gyermekek.

▲ tél hidege a tanyai iskolákat teszi üressé. Érthető is, ha a szülő nem engedi pöttömnyi gyermekét nagy utnak neki vágni farkasordító időben.

Az első tavaszi napfény azonban már a városi iskolákon hagyja rajt' nyomát. Télen nincs hol kószáljon a gyerek (hazulról pedig elküldik) kénytelen az iskolába botorkálni.

De mihelyt enyhébbre válik a levegő, felszabadul az apróságokban is a szabadság vágya, s tanulás helyett egész csoportokban keresik föl a rétet, ahol kihancurozhatják magukat.

A szülő nyugodtan van, mert azt hiszi, hogy csemetéje szorgalmasan figyel az előadásra, s dehogy jutna eszébe a lelkem-aranyomról olyat feltételezni, hogy kószál.

Akkor ébred csak föl, hogy kedves magzatja a tudományos pályáról lelépett a csavargóira, mikor kapja az értesítést, hogy a nebuló ennyi — s ennyi napja nem volt látható még környékén sem az iskolának.

Erre következik egy kis pirongatás, egy adag verés és a jövő héten Pista, vagy Jancsi, vagy mindakettő ismét a határban sivalkodik.

No de azért hamar kész az ítélet, mikor év végén kiszül, hogy a drága Pista, vagy Jancsi semmit sem tud.

— Az a tanító nem tud semmit. Elrontotta a gyermekemet; elrabolt tőle egy évet stb.

A sok mulasztás hátrányának nincs szerepe a szülők szemében a szellemi elmaradásban. Hogy is volna, mikor az ennyivaló szemük fénye olyan okos, szorgalmas, de hát . . . nem tanították semmire.

Majd talán szaladjanak utána, hogy „anygalkám! vedd már ezt a kis tudományt ártatlan fejecskédba!?”

Romlott szimpad.

Négy estén keresztül művészkedtek itt Zilahyék. Az egyes estéket elbírálni: a kritikus dolga. Az ő munkájába nem szabad beleavatkozni.

A darabokról ellenben van egy — két megjegyzésünk. Három szindarab erkölcsi értéke fagypontra alul áll. Hamis, botrányos, tisztességtelen felfogásnak a tolmácsolói, s elég sajna, hogy kettő közülök magyar.

Önkéntelen vetődik fel a kérdés: nem tudnak, vagy nem akarnak a magyar írók „fehér“ műveket alkotni?

A felelet egyszerű: nem akarnak, mert úgy sem tudnának!

Azok, akik most kibérelték maguknak a színpadot, irodalmat, sajtót, a jóbarát-kritikusok hűhóját, dicséretét, azok olyan feslett világban élnek, hogy nem is ismerik az erényt, tisztességet, s ép ezért nevetnek rajta, kigúnyolják, s a csalárd erényt állítják be követendő példaul.

Ami az ő tapasztalati-körükön kívül esik: az „nyárspolgáriasság!“ S ezzel tüntetnek is. Tehetik, mert a gseft-sajtó teret ad hazug bölcsekedésüknek.

Nagyon igaz volt az Akadémiának, mikor a Vojnits-jutalomból kizárta ezeket a darabokat. Háborút is indított érte az „Az Ujság“ Heinrich Gusztáv dr., az Akadémia főtitkára ellen, de a lólab kilátszik, mert a „Sárga lilium“ szerzője is, a „Becstelen“ szerzője is (véletlenül) az „Az Ujság“ kötelékébe tartoznak.

Azért a nagy méltatlankodás és hogy nem látják a fától az erdőt. Nem akarnak tudni róla, hogy ilyen darabokkal rontják az amúgy sem liliumszerű színpadot, s ezen a réven a közönséget.

Miért kell Zilahinak épen ilyen darabbal idejönni? Nincs neki talán más? Ennyire tartja csak a Bessenyei-kör által kicsiszolt közönségünket?

Elég sajnós, de — lehet hogy igaza van.

Szegények vagyunk, de jól élünk!

A dajkák követelőző volta közmondásszerű. Ma már a legképtelenebb kívánságukon sem ütköznek meg. Egyrészt nem is árt ez az olyan anyáknak, akik saját csecsemőjüket idegen kézre, idegen vére bizzák.

Nyiregyházán már a mosónők is megirigyelték a dadák dicsőségét, s gőzerővel lépnek nyomukba.

Mikor mosni mennek, kijár nekik: reggeli pálinkával, villásreggeli sörrel, ebéd mellé bor, uzsonna, s vacsora után még egyszer pálinka. Ráadásul: akármilyen egyszerű étkekkel nem elégszik meg egyik sem.

Legalább is úgy kell rájuk főzni, mintha valami nagy vendégség volna a háznál. Három fogásra el is fintorítják orrukat, csak ötnél adnak megelégedésüknek kifejezést.

De miért türik ezt a háziasszonyok? Miért adják magukat egészen az ő kezükbe? Miért türik, hogy akik otthon beérik száraz kenyér-, szalonna bőrrel: búsán megfizetett munkájuk fejében még étel, s italban is válogassanak náluk?

Csak egy hétig kopjanak ki a mosóné nagyságák a keresetből! — Majd alább hagynak a túlzott óhajtasokkal.

Viszont ha ez így tart, a legközelebb megalkuló „mosónő szakszervezet“ selyemzszőlőjára e sokatmondó jeligét himzik reá selyemmel:

„Szegények vagyunk, de jól élünk!“

Egy hölgy

ki szereti az egészséges bőr-
ápolást és különösen a szep-
lőket elmulasztani, valamint
lány, bársonysima bőrt és
hóhéher arcot akar, csakis
Bergman & Co., Tetschen a/E.
Steckenperd
liliumszappannal
(Steckenperd védjegy)
mosdik. Kapható minden
gyógyszertár, droguéria és
illatszerkereskedésben.
Darabja 80 fillér.

TANÜGY.

Tanítók figyelmébe. Felhívom a vármegye összes tanítóit, hogy a „Madarak és Fák Napját“ ebben a tanévben is az ügyszhoz méltó buzgalommal ünnepeltessék meg tanítványaikkal és az ünnepéről az évkönyvben való felhasználás céljából tegyenek jelentést az Orsz. Állatvédő Egyesületnek (IX. Ernő-u. 11—13.). Együttal felhívom a tanítóság figyelmét arra, hogy az egyesülés által kiadott „Miként ünnepeljük a Madarak és Fák Napját“ c. füzetet onnaa minden tanító ingyen és portómentesen megkaphatja kérésre.

Nyiregyháza, 1911. márc. 18.

Dr. Wilt György, kir. tanfelügyelő.

Orsovsky Gyula, nyiregyházi rom. kath. igazgató-tanítót ritka kitüntetés érte. Ugyanis a Wodianer-féle alapítvány 1000—1000 koronás kamatját, — amelyet évenként az ország két legérdemesebb tanítója szokott megkapni — dr. Wilt György, kir. tanfelügyelő javaslatára ebben az évben az egyiket a mi közszeretnek örvendő, kedves Gyula bácsink kapta meg. A kitüntetés a hosszú idő óta működő s társadalmi téren is elévülhetetlen érdemeket szerzett tekintélyes pedagógust méltán érte, aminek legfőbb bizonyítéka az, hogy kartársai körében is a lezósintébb örömet keltette a kitüntetés híre. Mi is igaz szívvvel csatlakozunk az örvendőkhöz azzal a kívánsággal, hogy ez a kitüntetés csak izelítője legyen az eléggé nem is fokozható elismerésnek, amikkel egy mintapedagógust és minta-embert csak elhalmozni lehet.

Apagyon szép sikerrel ért véget mind az ismeretterjesztő felolvasások sorozata, mind az analfabeta tanfolyam. Az analfabeta tanfolyamnak 15 hallgatója volt, akik közül csak kettő nem állotta ki a vizsgálatot. A tanfolyam vezetői Tóth Zsigmond és Fülöp Vilma tanerők voltak s Szabó Aladár lelkeszszel az élükön ugyancsak ők rendezték a felolvasásokat is. Január 17-től február 28-ig 10 estén át folytak a felolvasások, szavalatokkal és énekszámokkal tarkítva. Arra a kérdésre, hogy ezen esték mily hatással voltak a hallgatókra és a községi életre, a vezetők ezt felelték: „Ezen kérdésre ezuttal még nagy feladat volna tárgyilagos feleletet adni, annyi azonban tény, hogy népünk érdeklődése a művelődés és haladás iránt három évi iskolán kívüli, népies irányú tevékenységünk által felkeltetett, minek élő bizonyítéka azon körülmény, hogy a jövő évi analfabeta tanfolyamra — amely téren ez évben szinten feltörtük az érdektelenség és álszemérem jegét — mind férfiak, mind nők már is jelentkeztek s ha ugyan optimista szemekkel nem nézzük ügyünk sikerét, népünk értelmesebb ifjuságát a jövő évben ifjusági egyesületté, értelmesebb gazdait pedig gazdasági egyesületté tömöríthetjük.“ Bár a többi szabolcsi községek tanerői is követnék az apagyiak példáját, főként pedig a tanítók és lelkész együttes munkálkodását, amit sajnós, kevés helyen tapasztalhatunk.

A nyiregyházi két polgári iskola államosítása dolgában a héten érkezett le a vall. és közoktatásügyi miniszter döntése. A döntés rövid és velős: az államosítás ledöntése. A mottó ugyanaz, amit mostanában annyi mindenre kapunk feleletül: „a kérés fedezet hiányában nem teljesíthető“.

Szabolcs vármegye térképének megújítását két kéttel ezelőtt nyomatékosan megsürgöttük e rovatban. Hogy a dolog mennyire sürgős, bizonyítja Posner K. Alajos térképészítő cégnek a helybeli kir. tanfelügyelőséghez intézett megkeresése, melyben elmondja, hogy Szabolcs vármegye tanítói elhalmozzák megrendelésekkel, amelyeknek eleget nem tehet, mert már a régi térkép is kifogyott. Posner hajlandó a megújított térképet kiadni, ha erre nézve a vármegye részéről a kellő biztosítékokat nyeri. Jó lesz tehát, ha tanítóink nem vásárolnak régi térképet, amelyekből e hirre tulajdonosaik most szabadulni igyekeznek, hanem türelemmel bevárják az új kiadást.

Ifjusági egyesület. Ifj. Bacskay Ferenc pátróhai ref. tanító *Pátróhán* ifjusági egyesületet alakított. Ezuton figyelmeztetjük a tanítókat, hogy az ifjusági egyesületek megalakításánál legyen gondjuk az alapszabályok törvényes jóváhagyására, mert enélkül hivatalosan számba nem vehetők.

A Madarak és Fák Napjáról az országos állatvédő egyesület az 1910-ik évben beküldött jelentések alapján évkönyvet adott ki, amelyet Fodor Árpád állított egybe. Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő jelentéséből közli az alábbi részt: „Tankerületem iskoláinak nagyobb része megtartotta a Madarak és Fák Napját, a nyiregyházi iskolák pedig kivétel nélkül mind igen sikerült ünnepségek keretében ünnepelték, melyeknél a tantestületek meghívására magam is jelen voltam. Az ünnep varázsa a szülőket is kivonzotta a szabadba és a hatás kitérülhetetlen nyomokat hagyott mind a szülők, mind a gyermekek lelkében. A helybeli lapok híven szolgálták az ügyet, amennyiben nagy elismeréssel emlékeztek meg a tanítói karról minden ilyen alkalommal, továbbra is buzdítva őket az eszme istápolására“.

Színház.

A múlt heti négy színházi estből a szombati és vasárnapi előadás is bő anyagot szolgáltatna a megjegyzésekre, ha az idő múlása nem koptatta volna már el a megjegyzések időszerezését. Krónikai szempontból azonban meg kell rögzítenünk, hogy szombaton a „Szívem” c. arcpirító trancia bohózat került színre Molnár Ferenc fordításában. Az est hősei Thuryné Csige Böske, Thury Elemér és Deésy Alfréd voltak. Ha a kultúra végcélja az, hogy a bűnökre is megtanítsa a nemzedékeket, akkor ez az előadás hatalmas lépésekkel vitte előre a kultúrát. Vasárnap Garvay Andor „Becstelének” c. színművét mutatták be nagy érdeklődés mellett, páratlanul mély hatást keltve. A darab meglepő szellemeségei, frappáns fordulatai maradandó irodalmi becsét biztosítanak a kitűnő magyar szerző darabjának. Thury Elemérnek alighanem e darabban volt legművészebb alakítása, e sorok írója legalább 10 év óta se Pozsonyban, se Kolozsvárott, se Debrecenben nem látta őt nagyobbak, igazabbnak. Környezetében feltűnt még Huzella Irén és Kardos Géza. Jászai Olga szereplését ezuttal meg nem vehetjük bemutatkozás számba.

Bélyeggyűjteményeket,

regi levélbélyegeket, lehetőleg borítékon levőket, főképp 1871 és 1872-ik évből magyar bélyegeket a legmagasabb árban vásárol a szerkesztőség Széchenyi-ut 27.

Hirek.

Kérjük olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, vagy hátralékban vannak, hogy a díjakat minél előbb szíveskedjenek beküldeni, mert máskülönben a lap szétküldésében zavar támad.

— **Takarékoskodik a város.** Az adófizetők garasai sehol sincsenek oly biztos kézben, mint Nyiregyházán. Itt ugyan minden fillért előbb foghoz vernek, s csak úgy adják ki. Lám, most például az új tűzoltó őrtanya udvara kövezésre szorul. Hogy minél kevesebb legyen a költség, gondoltak egy nagyot, s a városház-udvar kövezését felszedték, hogy azzal kövezzék ki a tűzoltók udvarát.

Ez már csak takarékoskodás, vagy mi?

— **A papság köréből.** Szabó János római katolikus lelkész az egri érsek Fegyvernekre, Matyasovszky József fegyverneki lelkész pedig Egyekre helyezte át.

— **Állatvédelem Nyiregyházán.** Az „Országos Állatvédő Egyesület” jelentése szerint a nyiregyházi állatvédőktől olyan információ érkezett, hogy itt a madarak védelmén kívül egyéb állat védelmére nincs szükség. Ebből a jelentésből kettőt tudunk meg. Először, hogy Nyiregyházán tényleg van állatvédő egyesület, mert hisz be is számol működéséről. Másodszor, hogy mikor nap-nap után agyongyötört állatokat, kegyetlen, durva ütlegetést, összerogyásokat látunk: — a szemünk káprázik... Ezzel is többet tanultunk.

— **Új barakk.** Prok Pál mészáros üzletében átalakításokat kell végezni. A padlót és oldalfalakat két méternyi magasságban vízhatlan burkolattal kell ellátni, s ez idő alatt az üzletet a Korona előtt már készen álló deszka barakkba helyezték át.

— **Csak egy segély.** Örvedetesen forogtatjuk az országos tűzoltó szövetség segélyező pénztárának jelentését. 1910. évben mindössze egy tűzoltónak, Markovics Mártonnak Kisvárdán kellett segélyt adni, mert gyakorlat közben zuzódást szenvedett s 16 napig beteg volt. Az összeg 32 koronát tett ki.

— **Vallásos estély.** A kisvárdai luteránus missziói egyház holnap után, 26-án délután 5

órákor az állami polgári fiú iskola rajztermében vallásos estélyt rendez.

— **Kalandos vadászat.** A pénzügyigazgatóság egyik Nimródját kellemetlen kaland érte a császárszállási „Vadason.” Csolnakra szállt, de a csolnak fölborult s ő is alig tudott egy zombékra kimenekülni. Másfél napig étlenszomjan ott tanyázott a szárazon, míg ráakadtak, s kihúzták a bajból. Hogy ezalatt irodában sem volt, ahhoz senkinek semmi köze. Vis maior!

— **Tilos a bevétel!** A földművelésügyi miniszter rendelete szerint Szabolcsvármegye dadai alsó, dadai felső, kisvárdai, ligetaljai, nagyállói, nyirbátori, nyirbogdányi és tiszai járásából tilos a hasított körmű állatoknak Horvát-Szlavonországba való bevitele.

— **Kocsistul a vízbe.** Szolár János talyigás részegen vágatott a villanytelep közelében. Lová belevitte az Er-be, s miután a patak másik oldala meredek volt, a ló visszacsúszott, s mindenestől befordultak a vízbe. Több arra lakó, majd egy rendőr kimentette kényelmetlen helyzetéből, de ezalatt a víz a szekérkast, ülést stb. elhordta.

— **Házi cigányok.** Úgy látszik a nemeskeblű város örökbe fogadta a puszták árva csattangolóit. Negyedik hónapja tartják őket a városháza udvarán, hol csengőöntéssel, pipaszurkáló, dugóhúzó s egyebek gyártásával foglalkoznak. A kosztjuk kijár, egész nap szabadon mozoghatnak, hideg nincs; — a mórék egész jól érzik magukat.

A város pedig költ rájuk — potyára.

Olyan sok pénz van odafönn, hogy ilyenre is jutt? Talán szorgalmaznak már a szabadon eresztésüket?!

— **Megszökött lelene.** A nagyállói főszolgabíróság egy 12 éves lelenct: Adamek Ilonát, köröz, ki megszökött Katz Gergelynéől, s mindeztideig semmi nyomára nem leltek.

— **Görgey szereplése.** Az ártatlanul oly csufosan meghurcolt, s kortesfogásból, kicsinyeségből hazaárulónak bélyegzett nagy magyarnak a haladó idő mind inkább igazságot szolgáltat. Sorra kerülnek napfényre az adatok, melyek őt teljesen tisztára mossák a megtevesztett közvélemény előtt. Ezt a célt szolgálja Kardos Samu dr. sajtó alatt levő, nagy, mély történelmi tudással megírt könyve is, mely Görgeyné naplóját is magában foglalja, s alkalmas lesz a hazug itéletek megdöntésére.

— **Ismét színi előadás.** Zilahinak annyira megtetszettek a multkorai telt házak, hogy Nyiregyházát kegyeibe fogadta, s 30-án újból átjár. S mondja még valaki, hogy nem vagyunk kultur-város?

Csakhogy a tejfelt mások szedik le.

— **Sok a koldus.** A tavaszi verőfény lábra állította a tisztos keregető ipart is. Tízével-huszával járják be nagyobbbrészt a külvárosokat, hol nem lehet rendőrtől tartani (a belvárosban sem nagyon). Szédő s oly erőszakosan lépnek föl, hogy nem egy háziasszonyt valósággal megremítenek. Kérjük a rendőrséget, vesse közbe magát, s mentse meg a toladó, izgága népségtől a közönségünket.

— **Új találmány.** Darman Jakab kisvárdai bádgossegéd egészen új rendszerű hófogó készüléket talált föl, melynek gyakorlati értéke a kísérletek során fényesen beigazolódott. A találmány most a szabadalmi hivatal előtt van s május 15-ig lehet ellene felszólalásokat beadni.

— **Szajkosárnélküli kutyák.** A nagy közönség állandóan azon hitben él, hogyha nincs ebzárlat: akkor kutyáit szajkosár nélkül is engedheti az utcán. Ez téves felfogás, mert a gyepmester minden olyan kutyát, amelyiken nincs szajkosár: elfog s csak az állatorvos vizsgálata után engedi el, ha a váltság és vizsgálati díjat a tulajdonos lefizeti.

— **Irtunk a hernyókat.** Gazdáinkra nézve igen fontos, hogy fáikat ne pusztítsa el a sok hernyó. Azonban a leggondosabb takarítás sem használ, ha nem *mindenki* teszi. Ép ezért a hatóság büntetés terhe alatt is kötelez mindenkit, kinek fája van, hogy megtisztítani el ne mulassza.

— **Pályázat Erzsébet királyné ösztöndíjra.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara

a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megbízásából hét, egyenként 2500 koronás, egy 2000 koronás Erzsébet királyné ösztöndíjra pályázatot hirdet. Pályázhatnak a keleti kereskedelmi akadémiái oly jó sikerrel végzett növendékei, kik azóta 3 éve gyakorló kereskedők voltak, katonai kötelezettségüknek eleget tettek és tanusítják, hogy azon országnak, hol tanulmányozni vagy önnállósulni kívánnak, nyelvviszonyaiban járatosak. Bővebb felvilágosítást a kereskedelmi és iparkamara nyújt. Kérvények a kamarához április hó 15-ig nyújtandók be.

— **A „Művész Otthon” kiállítása.** Tizenkettedik vidéki kiállítását rendezi már a jöhrű „Művész Otthon” s ez alkalommal Kisvárdai közönségének fog műelvezetet szerezni. A kiállítás ideje még bizonytalan.

— **Tavaszi vásár Budapesten.** Ez évben hatodszor ujul meg Budapesten az a nagyhatású *mintavásár*, amely *Tavaszi Vásár* címen nemcsak az országban, de a szomszédos országokban is igen nagy jelentőségű intézmény gyanánt ismerttetett már el. Külföldről is nagyon sokan keresik fel a kereskedők a Tavaszi Vásárt, amely a magyar ipar termékeinek minta-bemutatója ként így a magyar iparnak is nagy hasznára szolgál. Most április hó 1-én nyílik meg a *Tavaszi Vásár* és 6-ikán zárul. Egyidőben tartják az idén évi közgyűléseiket az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, az Üveg- és porcellangyárosok és üvegesek országos szövetsége, továbbá a Vidéki papirkereskedők országos szervezete. Megnyitási napjának estjén a Kereskedelmi Csarnokban Gelleri Mor kir. tan. fog e előadást tartani a *Tavaszi Vásár* továbbfejlesztésének kérdéséről. Minden érdeklődő tájékozást kaphat a vásár rendezőségétől (Budapest, IV., Irányi-u. 21.).

— **Perecl Karola,** a Leányegyesület házi táncitanítója e hó 21-én nyitja meg tánciskoláját a polgári leányiskola tornatermében. A tandíj 20 korona; jelentkezéseket Kegly Szeréna urhölgy is elfogad.

— **A Háztartás.** Tizenhetedik évfolyamának második negyedébe lép április 1-én a magyar asszonyok közlönye, *A Háztartás* az *Urayné Hentaller Lili* szerkesztésébe megjelenő lap. Rovatai felölelik a divatot, kézimunkát, szépségápolást, egészséget, a kertészetet, gazdaságot, baromfitenyésztést, szőlészetet, méhészetet, a konyhát, a kamrát. A rovatokon kívül van a lapban novella, vers, regény és rejtély. A lap előfizetési ára egész évre: 12 korona, fél évre: 6 korona, negyed évre: 3 korona. A kiadóhivatal (Budapest, Aréna-ut 68.) kívánatra szívesen küld ingyen mutatványszámot.

— **Debrecenből nem kell szabósegéd!** A debreceni szabósegédek sztrájkba léptek, mert zsarolás számba menő követeléseiket a mesterek nem teljesítették. Felhívjuk szabóiparosainkat, hogy saját érdekükben is óvakodjanak Debrecenből szabósegédet fölfogadni.

— **Elveszett szipka.** A Nykv. Dombrád felől érkező vonatjának I. o.-ban f. hó 20-án este egy borostyánkő-szipka találtatott. Átvehető a szerkesztőségben.

**Ki pörkölt kávét akar venni,
RUBLICZKYHOZ tessék menni!**

A népjogok.

Csip-csup sikereken felbátorodva
Két proletár veréb nagyon merész lett:
Hipp-hopp: elfoglala a fecskéfészket.

„Jusson most már nekünk a tisztelet,
Melyet eddig e frakkos pártfogoltak
Előjogon maguknak bitoroltak.”

A gazda látta s elkergette őket, —
S szóló párjának a veréb nagy szitokkal:
„Látod? Így bánnak ők a népjogokkal!”
Szávay Gyula.

Felelősszerkesztő és laptulajdonos
Hlatky Schlichter Gyula.

Házlebontás miatt az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított árakban árusítatnak **Stern Sándor**
uri és női divatáru üzletében Pazonyi-u. 2. Szörme Muffok és Boákban nagy választék.

Hegedü

domboru „Stainer“ forma, tisztán ki-
dolgozott tokkal, 16 felszereléssel csak
12 korona

WÄGNER a „Hangszer
Király“-nál :-

Budapest, József-körut 15.
Okvetlen kérjen árjegyzéket!

A legújabb ruha díszek,
férfi-, női- és gyermek fehérne-
müek a legolcsóbban beszerezhetők

Feuer Miksáné

úri-, női divat és rövidáru üzletében
Nyiregyházán, városház-palota mellett
Bethlen (Szentmihályi) utcai oldal.

3000 patkány

és ugyanannyi házi egér ki-
irtására elegendő egy 6 K.-ás
Patkány-kolera próba kül-
demény. Mezei egér kipusz-
titására 6 kiló „Standardo“
mezei egér-irtóanyag (mely 6
hold földre elegendő) után-
véttel 6 korona. Szállítja a
„STANDARD“ vegyszeti
gyár Budapest, IV., Kossuth-Lajos-u. 14.

Méhészek!

Mielőtt mézüket vagy viaszukat eladnák,
kérjenek tőlünk saját érdekükben okvetlenül
áránlatot. Méhészeszközöket is szállítunk
és mézpergetőink, mülép-préseink, viasz-
olvasztóink, kaptáraink I. rendű gyárt-
mányok. Garantált tiszta mülép és sima
szélű Hannemann rács. Kérjen ingyen
napárt! Szentlőrinczi méhészet,
Budapest, V., Zoltán-utca 11/v. szám.

Wacha Róbert

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó gyára,

:: Debreczen. ::

Főüzlet: Simonffy-u. 55.
Fióküzletek: Széchenyi-utca 6. Varga-utca 35.

Postai megbízások különös
gondal intézetnek.

Kivánatra á-jegyzék kézséggel
:: küldetik. ::

Helyszüke miatt

a t. vevő közönség tavaszi szükségletét legolcsóbban

Stern Sándor

úri-, női divatáru üzletében (barakk-épület,
Hohe-cukrászdával szemben) szerezheti be.

Nagyothallók,

akik fülzugásban szenvednek
és nehezen hallanak, kér-
jenek prospektust a legújabb
elektromos fülkészületről (a
fülben alig látható). Németi
o- Móról, Nagyváradon, -o
Rákóczi-ut 35.

SZŐLŐOLTVÁNYOK !!!

Kiváló szép és dús gyökérzetű,
szokvány minőségű fásoltványok Ripária-
Portális alanyra oltva a legjobb bor- és
csemege fajokban, közöttük „Csaba-
gyöngye“, mely fajta már július közepén
érett. Ezenkívül sima zöldoltványok,
Ripária-Portális és Rupezstris-Monticola
sima és gyökerez alanyvesszők, peronos-
pora és jégverésmentes hazai sima és
gyökerez vesszők a legjutányosabb árban.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bér-
mentve küld az

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: SCHMIDT MÁTYÁS, Bogáros, Torontál m.

Fix fizetés

és magas jutalék
mellett alkalma-
zunk vidéki ügy-
nőköket, sorsjegyek
részletfizetésre való eladásához. Havonként
elérhető jövedelem **300-600 K.**
Hecht Bankhoz Részvénytár-
saság, Budapest Ferenciek-tere 6. szám.

Kovács Gyula

műbútorgyáros bútorcsarnoka

megnyilt

Debreczenben, Hunyadi-utca 17. szám.

(Demetro ics palotában.)

Hirdetések

fölvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Széchenyi-ut 27.

vagy

Kiss T. Emma

tőzsdéjében.

KÖTŐGÉPEK !!!

Ujdonság háztartási és ipari
-o- célokra. Kényelmes -o-
részletfizetésre

is kapható. *Kérjen árjegyzéket.*
Tanítás Budapesten ingyen.
Fogl József Lajos, műgépész.
Budapest, VI, Aradi-u. 11.

Régen elismert és jónak bebizonyult
Dr. Schöfft-féle

Aranycseppek.

Biztosan és gyorsan ható szer a váltó-
láz elen, annyira, hogy két kanál be-
vétele után a láz megszünteért jótállunk.
Az Aranycseppek a gyomor- és bélbajok
minden nemét, a fejfájást, vértóulást
gyógyítják, tisztítják a vért. Különösen
gyorsan és biztosan hatnak idült gyomor-
hurut, gyöngeség, székrekedés, étvágy-
talanság, görcsök, gyomorgörcsök, kolika
eseteiben, pár perc alatt. Kötő erős
hasmenés és hányinger ellen. Nincs
egyetlen oly szer sem, amelynek hatása
oly gyors és biztos volna, mint az arany-
cseppekké. Nem romlik el a legnagyobb
hősegenben sem; akik aranycseppeket
állandóan hordanak maguknál, hirtelen
megbetegedéstől és szélhűdestől meg-
vannak védve. Egy háztartásban se
hiányozzék. Kolerarohamoknál rendkívül
hatásos. Számos köszönőirat áll rendel-
kezésre. 1 üveg ára 1 frt. 20 kr Sztét-
küldi: Kodnár Dömötör, Budapest, I.,
Attila-utca 23/b

Hölgyeim!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönsé-
get, hogy miután a takarékpénztár egyesület
által épített ideiglenes helyiségben helyszüke
miatt t. vevőim igényeinek teljes mértékben meg-
nem felelhetnek, ezen fiók-üzletemen kívül a
róm. kath. parochia-épületben, Városház-utcában

női kalap, női és gyermek-felöltő
főüzletet rendeztem be,

ahol eredeti párisi modellek és az összes tavaszi
ujdonságok megérkeztek, amelyek szives meg-
tekintésre érdemesek.

A t. hölgyközönség b. figyelmébe alázattal
ajánlva:

188-3-1 **RÓZSA LAJOS UTÓDA.**

A gazdasági és tparkiallításon ezüst-éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és plissézoló intézete
Telefon sz. 248. Pazonyi-utca 13. Bejárat a Véső-utca felől. Telefon sz. 248.

Van szerencsém szives tudomására adni a közönségnek,
hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielé-
gítően bármily színre festtetnek és vegyileg tisztittatnak.
Egyben bátorkodom szives figyelmét **fehérnemű-
tisztító osztályomra** felhívni, ahol kezelők, gallérok
stb. szintén meglepő szépen 5 nap alatt tisztittatnak.

Midőn szives megbízásait kérem, vagyok
mély tisztelettel **Gabulya Mihály.**

Szabolcsvármegye legnagyobb

= bútorárúháza =

Nyiregyházán, a törvényszék mellett.

Legújabb stílusú palisszander, mahagoni és fehér fényezett háló és ebédlő berendezések. Angol úri- és női salon garnitúrák.

Ebédlő diványok.

Megfelelő árak. Pontos kiszolgálás.

Lefkovits Zsigmond

Hajlított fa-, vas- és rezbutor nagy raktára.

Magyaráza!

Hogy mennyire köztudomású a közönségnek az a tény, hogy **kolerajárveny** veszélyének esetén a tisztaság mellett ::

legjobb óvszer az

Esterházy-Cognac

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás. Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy az :: Esterházy cognacgyár két Egrot-féle főzőkészüléke ::

1,752.000 liter bor

termelőképeséget foglal magában.

Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezzen a **KOLERA ELLEN.** ::

Ez a magyarázata a rendkívül nagy fogyasztásnak. Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda: BUDAPEST, V., Csáky-utca 14. szám.

Csemege különlegességeket és jó fűszereket

csak

Papp Gézőnél

vásároljunk. Üzlete:

Nyiregyháza, Városház-u. 2.

143-2-4



NIGRIN

(Fernelendt)

alegjobb oipőkrem

Mindenütt kapható!

A bécsi vadászati kiállításon arany éremmel kitüntetve

LICHTMANN VILMOS

czég ajánlja

Nyiregyházán, Széchenyi-tér 3. szám saját háznál épült, dusan felszerelt gépraktárát, mindennemű különleges — legkedveltebb — gazdasági gépek és gőzek beszerzésére.

Nemkülömben sok évi — és tekintélyes — összeköttetései folytán külön jelzálogbanki ügyosztályt vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb törlesztéses kölcsönök megszerzésére, birtokok eladása parcellázása és ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

Sirkövek

10 százalékkal olcsóbban mint bárhol

Goldberger Dávidnál,
Nyiregyháza, Vasuti-ut 20.

„KOLLARIT“

(bőrlemez)

a jelenkor legjobb tetőfedőlemeze. ::

Egyedelárusító Nyiregyháza és vidékére:

Wirtschaftler Ármán vaskereskedő

Nyiregyháza. 78-26-8

Kocsi-bakra való vadonat új, erős fényű, új rendszerű, rudas acetilén kocsilámpa eladó. Cím: a kiadóban.

Tartsa pénztárát a falban!

Szabadalmazott

amerikai házi safe deposit

falba épített páncél szekrény. Bámulatolcsó.

Kizárólagos képviselők Szabolcsvármegyében:

Szuchy József és János

építőmesterek Nyiregyháza, Uj-utca 18. sz. Elvállalják a safek szállítását és beépítését.

Tűzbiztos.

Betörés mentes.

Átigazítható kulcs nélküli amerikai zár. Minden modern lakás nélkülözhetetlen berendezési tárgya.

Uj építkezéseknél a falazással egy időben beépíthető. Régi házakban a szakszerű és tűzbiztos beépítés olcsó árakban eszközölködtetik. 530-20-22

Népszerűsített berendezési tárgy.

Hirdetés.
Bóni gyártelep és mezőgazdasági r. t. Nyirbátor.

Ajánlja legjobb minőségű gyártmányait: Mosó szappan, Bóni szinszappan, Szegedi háziszappan, Debreczeni szappan. Kis üstön főzött 5 éves legjobb minőségű borpárlat. Kétszer finomított repceolaj étkezési célokra, égetésre és kenésre. Napraforgó olaj, Napraforgó táblaolaj, Repcepogácsa darabokban és megőrölve, Napraforgópogácsa darabokban és megőrölve. Finomított szesz, Rum szesz. Denaturált szesz, Anizsos szesz, tinom buza és rozsliszt. 10-52-8

Az amerikai élelmesség legéletré valóbb alkotása!

Hivatalosan ólomzárolt, arankamentes

LÓHERE- és LUCERNAMAGeredeti quedlinburgi, fajtiszta, impregnált répamagvak
továbbá mindennemű más**mezőgazdasági, konyhakerti és virágmagvak,**

legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

Polacsek Fülöp és Fia

magkereskedésében NYIRBÁTOR.

Kivánatra mintát bérmentve küldünk és legolcsóbb árajánlattal szolgálunk.

175-10-2

Kiadóegy csinosan butorozott, két
ablakos utcai szoba.
Uj-utca 11. szám alatt.**Egy**

könnyű uri kutschir

kocsijutányosan eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Nyiregyháza legnagyobb választéku bútoraáruháza

Alapítva 1903. Pazonyi-útca 10 szám.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen ujjonnan a legdivato-
sabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta
szerint, állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye,
jávör, citrom, paliszánder, mahagoni és más különféle anya-
gokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, úri és női
szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló és vendég-
szoba berendezéseket, úgyszintén egyszerűbb de jó
kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel
nem sorolható de raktáron levő különféle butorokat is
utólérhetetlen olcsó árban árusítom.

2-52-8

Üzletem szombat és izr.
ünnepeken zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.

Tisztelettel:

Glück Jenő.**Aki** gyomorfájós, bélteteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schumann** gyógyszerész-től Stockerauban.**Aki** szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését használja a **Schaumann**-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.**Gyomorsó** eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.**Gyomorsó-pasztillák** kényelmes s kellemes, ugyan azon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával a 10 gyomorsó pasztillával Kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétel —**Schaumann gyógyszerész Stockerauban.**

Kapható minden gyógyszerárban.

Eladó szőlővesszők.

Gyökeres Európai homok talajra alkalmas vessző a következő fajokból eladó: Erdei, Ezerjő, Mézesfehér, Olaszrizling, Sárfehés, Szerémizöld, Chasseles, Kadarka, Nagybúrbonai, Kövidanka, Oportó, S.laukamenka, Furmint és még mintegy száz csemegefajból ezrenként 12-15 forint.

A vesszők erősek és duggyökerűek, így pótlásra is teljesen megtehetnek.

Kimerítő árjegyzék minden fajú vesszők és oltványokról ingyen és bérmentve.

Czim:

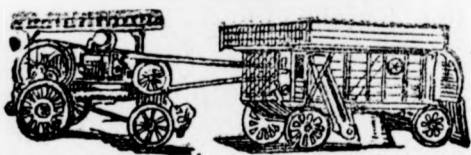
Szűcs Sandor Fia

szőlőtelepe

Bihardiószeg.

Brünn-Königsfeldi Gépgyár Motorosztálya

a Monarchia legelőkelőbb gyára! Egyedárusító: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-út 14

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések.

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leggazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel**Motor**

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként

cca. 1-1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Gyorsanfutó „IDEAL”

Keretfűrészek

tűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

SZIVATTYUK

gőz, transmissió-, villany vagy motor-üzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. Költségvetés, árajánlat és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálunk.